

An American newspaper,
printed in the Windish
language, promulgating
American ideas and prin-
ciples to liberty loving
Windish race
Published every Friday

AMERIKANSZKI Szlouencov Glász

AMERICAN WINDISH VOICE

Nájvêkse i nájbole raz-
sürjene vendszke novine
vu Zdrüzseni Drzsélaj,
steri vszáki réd vu Ame-
riki zsvouesi vendov
szlisnoszti szlüzsi.

Szhája vszáki pétek

"ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER JANUARY 13, 1922, AT THE POST OFFICE AT BETHLEHEM, PA. UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879."

VOL. IV. LEJTNITECSÁJ.

BETHLEHEM, PA. — PITTSBURGH, PA. — BRIDGEPORT, CONN. JANUAR 11, 1924.

No. 2.

BETHLEHEMSZKI GLÁSZI

Sztrasen ogen na Broad Streeti

**Dvâ csloveka szta na âldov szpadnola ognî. —
Trî zidîne szo zgorele. — Kvâra je blûzi 150,000
dollárov**

Vu táksem velkom mrâzi, dga je szkoron na zéro kâza mraz, je v-Bethlehemî na Broad Streeti, vu szrdîni trzstvenoga fertâla velki i sztrasto nevaren ogen bio preminoueso nedelo gojdnio, steri je szkoron brezi pâra vu historijî bethlehemszki ognîov. Toga neszmilenoga ognîa szhâjanyâ zrok je do eti maop nepoznâni. Ka je ogen vu tisztom velkom vôtri i mrâzi, gda je voda prouti zmrazâvala, kak je z-prieskance tekla, dônok nej napravo vêkse zniessâvanye, tou sze ognîogaszileom mâ zahvâliti, ka szo prevese zsmetno i nevarno delo szkonessâvali. Csi glî, ka je nezgovorno velki mraz, bio i vôter pîjo, dônok szo pogâszili ogen ino ga nej pûsztili razsûrjâvati, za stero szo pridoubili pripoznanye. Kvâr doszégne blûzi 150,000 dollárov, stero sze szamo z-tâla povrné po szekolâcijî.

Vu ednoj zidîni je bio Stone manufakturni stor, steri je szploj na prâj zgoro. Stone famîlija je râvno ober stora prebîvala, odkêe szo vu szpodnyem gvanti komaj vujsli z-gorésegâ hrama. Szouszednoga hrama na drûgom i trétjem stoki je 11 sztnesarov prebîvala, tej vszi szo vsze zgûbili, ka szo meli vu prebîvalîsesi. Vu tom hrâmi je zgûbo zstîek Mîtelhel Bock, 32 lejt sztar mlâdi eslovek tûdi, steri je Bayuk Bros. cigârfabrike bîvsegâ managera brat bio. Bock je pred trejmi lejtî prîso vu Zdrüzsene Drzsél. Prvle, kak je eszi prîso, je domâ szkousz pretproz szvetszko bojno, z-steri je szreesso prejk prîso, neoranyeno i eti v-Amerikî je zdaj vu táksem doubi moge preminouti. Nyegova grozna szmrt je velko boleznoszto pozrokiûvala szvojî rodbîni i poznâncem. Bock-a eden prebîvajouesi pajdâs je pripovedâvao, ka je pobegao z-gorésegâ prebîvalîsesa ino je krîesao za pomoues i on ga je tûdi opouto, ka v-steri krâj naj pobegne, ali Bock je vëndar vu velkom zoszâgâ nyi i dîni zgûbo prîszebnoszt i vkûp szpadno, pa tak je grâtao ognîa âldov. Nyegovo vkûp zgorejno teijo szo szamo v-pondelek popoudnévi najslî.

Ognîa drûgi âldov je Lawrence policâj, kî sze je paseso Bock-i na mentîvanye po ednoj lesztvici i gda je do prvoga stoka prîso, nouga sze nyemî na ledenog lesztvici poskâlî ino je nakla szpadno tak neszmerno, ka je v-tom v-pondelek veesér v-spîtâlî mrou. Lawrence je szamo oszen meszeov policâj bio ino je na Hillside Avenue-ji prebîvo. Nyegovo szalosztio mrtelnoszto mlâdi zena i eden thâlî szîn szâlîjeta.

K-ognîi szo vszi bethlehemszki ognîogaszilei vôprîslî, nadale szo tam bîlî vszi varaskî tanâcsnieke z-voditelsztvom Yeakle majora, kî szo vszi na pennoues bîlî vu brânitel-ztvâdeli. Szouszidje szo z-vrouesov kâvov i tejom drzsali vô ognîo

gaszileo cejlo noues, sterim je bogme velka potrejbessina bîla na tou szegrejvanye, eden storos na Broad Streeti nyim pa dao noue rokajice, brezi tej bî vu tisztom velkom mrâzi neszpodobni bîlî delati.

MRTELNOSZT

Velka szaloszt je doszégnoia Korpîes Józsefa, nase stamparîje voditela, pa famîlijo. Nyuva nâjîblîbejseâ deklîska Korpîes Annie je po krâtkom i tezskom betégi v-tork gojdnio mrla. Pokojno neduzsno dejte sze je preminouesi kedden razhlâdîlo, na stero szo sztariske vesaszî dâlî pozvâti vrâcsitela, Dr. Santeen-a, kî je dejte pregledno ino je pravo, ka je szamo razhlâjeno, z-steroga sze hitro ozdrâvi. Ali deteti szo sze med tém plûesa zvuzsgale, stero je zse dejte nej moglo szkousz prelâdati ino po pâr dnévnoj teskoj boleznoszti je vôsztrpelo.

Mîlo dejtê bi zdaj Januâra 13-ga sztopupilo v-sészto leto szvoje mlâde sztaroszti, ali neszmilenoga sorsa tou tuzsno zravnyane je nej dopûsztilo, ka bi sze vesakalo szvoje sészte oblejtnice, rano, vu zacsétki etoga mlâdogâ leta ino vu zacsétki szvojega gingavogâ zstîka je povrgla tû mâlâ Annie i sze je odszelîla na vekiveesni poesinek od szvojî drâgi sztarîsov, od szvojega mâlôga brato i szesztrê: Jozsîja i Mary-ja i od vszej, stere je z-szvojîm deteesim, esîsztim szrdcom lîbîla.

Pokopâlîsesê je v-eseraj, v-esetertek bilou z-vogrszke katholicianszke cêrkvî, z-velkim tâljemânyom rodbîne i poznâncov. Mâlôga mrtveea lészâ je oszîpano bilo z-vnozîsno venciâmî korînamî. Med vesimî szmo naszedîvajouese imêna zamerkali gori, kî szo vencie i korîne poszlâlî: Kindergarten children, Hassai Olga, Mrs. Anna Doneseec, Mary Hallemann, Matus Jânos i famîlija, Korpîes Kâroly i famîlija, Korpîes Ferencz i famîlija, Schamenek István i famîlija, Charles Csunko, Géeseek József i famîlija, Géeseek Geo. i famîlija, Mrs. L. Müller, Harkaes Lîna, Zselezen Andrâs i famîlija, Doneseec József i famîlija, Mrs. Stevaneseec, Brat, szesztra, Mati i Oesa.

Neszmércono obhedéesa famîlija sze naj pomêri vu toj obesîtnoj zgûbî, âr vsze morano pretpeti, ka nebeszko zravnyane na nâsz zmiejri, kakstêes je britek i tuzsen té szond.

Tî mâlâ Annie pa mej szlatek szen vu szvojem pûsztnom groubî, vu steroga szî tak prârano mogla prîdti. Tvoj drâgi szpomîn de navêke zsvîvo vu szrdci onim, stere szî na etom krkom szvejtî povrgla; Tvojeâ groba rouzsice do z-szkuzamî polejvali i gâjîli Tvojî lîblêni sztariske, Tvojî nepozîblêni mâlî brat i szesztra. Vekîveesna szveklouesa tî naj szvejtî!

Nouvi varaskî tanâcs- nieke szo sze zse na prvom gyûlejsi zacsnoli szvajûvati

Nouvoga varaskoga tanâcsa prvî gyûlejs je v-pondelek bio obdrzsâni, steri sze je zadoszta szramotno szkonessao. Varaskî tanâcs szamo edno nouvo kotrigo mâ, Fritz Kline-a, ovi szo pa zse dvej leti vu szlüzsbî. Kak je znâno, ka Yeakle mayor z-Pfeifle tanâcsnikom drzsî i nyidva szta na ednom porazmejnî, dokêes zâjenno ovi trîjê tanâcsnieke prouti nyidva delajo, ali naopak. Pred gyûlejsom szo sze tâksi glâszî vrtîlî po vârasi, ka de tanâcs z-porazmejnîom funkcionejro ino prvî gyûlejs je râvno naopak poszvedoeso. Tanâcsnikov zgîljanye je prej tou bilou, ka szak si varaskî szlüzsbînik osztâne vu szvojî szlüzsbî nadale tûdi, ali trîjê tanâcsnieke szo na nîsterne esészti dônok nouve lûdî seseli namejsztîti. Ka naj sze tou ne zgodî, mayor je presztavo gyûlejs. Ali trîjê tanâcsnieke szo lî dale drzsali gyûlejs i na tisztom szo szkonessanye tûdi prîneszli. Mayor gda je gyûlejs presztavo, je vesaszî tam povrgao gyûlejsa presztor i esî glî, ka je nyegovo obhedejnye nej bilou hvâle vrejdno, dônok sze je za právdenzsko poszvedoesîlo ino vu rejesi bodouesi trîjê tanâcsnieke szo prîszîljeni v-tom notrî privolitî, ka naj nyuvo dugoványe, stero szo zse szkonessali, znouva razprâvlajo. Goszpou tanâcsnieke bi doszta esednejse esînlî, esî bi meszto szvajûvanyâ drâgo vrejmen na tákse dela trosîli, z-sterim bi vârasi prîlozsnoszto szlüzslî.

Szlovenszkoga Ploda Amerikanszki pôrga- rov gyûlejs

Zdaj v-Nedelo Januâra 13-ga popoudnévi ob 2 vôtri bode vu Szlovenszkom Halli 321 E. Packer Ave. Szlovenszkoga Ploda Amerikanszki Pôrgarov gyûlejs.

Na tom gyûlejsi znamenitne dela prîdejo na dnévni réd, âr esesznieke bodejo odebrâni na tou leto i tûdi vees drûgi znamenitni del jeszte, stere sze vu delo vzemejo.

Vszâki Szlovenszkoga Ploda Amerikanszki Pôrgar naj szebi za duzsnoszt szpozna na tom gyûlejsi nazouesi bîdti, âr je od naprejîdejnyâ gues pri tom pa vszâki pôrgar more z-szvojov cejlov moesjoue na pomoues bîdti.

Luther Mártona Evang. Cerkvenoga Drüstva gyûlejs

South Bethlehemszko Luther Mártona Prvo Szlov. Ev. Betezsne Pom. Cerk. Drüstvo de zdaj v-nedelo drzsalo vu etom leti prvî rîden meszeesen gyûlejs, na steroga je szaksa kotrîga zouszedno pozvâna z-kârtov. Na tom gyûlejsi de vees znamenitnoga dugoványâ razprâvlano, med veesim do nouve drüstvene regule tûdi potrdjâvane. Szaksoj kotrîgi je duzsnoszt nazouesi bîdti na tom gyûlejsi, âr szamo na tom gyûlejsi mâ szaksi prîlîko naprej datî szvoje prevîdejnye od nouvi regul. Vszîgdâr sze namiejrijo tâksi lûdjê, steri nâjdejo kâkse falinge i tou naj tisztom vrejmeni dâjo naprej gda je esese nej keszno, szledi zse nîkse korrîgâlîvanye nema meszta. Proszîmo szakso kotrîgo toga drüstva, naj szî tou vu znânye vzemejo.

Szûhî apostol za csalâr- szta volo ped szodnijov

Prohîbîcijâ je pâ edno lejpo klico pognâla, naj tou tûdi va pûslîes zvézsejo szûhî apostolje, ka de vêksi i bogatejsî. Vu New Yorkî na glâvnog szodnijî je veseraj prîso na razprâvlanye ednoga imenitnoga szûhîoga apostola, Wm. H. Anderson-a tozsha.

Anderson je Anti Saloon League szekretâr bio, vu steroj esészti je lige peneze po esalârsztvî i hamisîji na prîvâtnê cîle ponîcao gori. Na té szond szo tak vu szlüzsbîni, kak vu prîvâtnî krougaj trno nâleznî. Mî nej. Mî szmo szamo na tou nâleznî, ka dônok spekulejrajz z-touv nourov prohîbîcijov tak dugo, gda jo vrâgi zbrîsejo, ali esî tou nemrejo vesînitî, gda jo szprenîjo ! !

Nouva soula na Zgornjem Szinîki

Tisztoğa hîpa szmo dâlî glâsz, ka sze je vu Zgornjem Szinîki soula porîsîla i vees meszecev szo brezi soule bîlî. Zdaj je Dr. Vargha Gâbor nârodnî poszlânee vôdoprîneszo, ka vu krâtkom vrejmenî vogrszka vlâda dâ gori zoîdâtî nouvo soulo. Blîzî szmo leto bode, ka je Zgornjî Szinîk brezi soule bio i szamo zdaj sze je nakanîla vogrszka vlâda na tou po inervencîji, ka jo nâzâj posztâvî. Vej bi temlico hîtrej zoîdâlî...

VISE 250,000 NOVEJSI PRIVANDRAJOUCSI JE PRISLO VU OBTEKOUCEM POU LETI

**Curran privandrajoucsi glâvni komiszâr dvej i
pou million dollárov proszi na popravek privan-
drajoucse stâcije**

Vise od 250,000 nouvi privandrajoucsi dâ raesun Curran new yorkszki privandrajoucsi glâvni komiszâr, kî je zdaj dao naprej pred szvojo prîlozno visiso oblâszt od preminouesegâ pou leta dosztâjajouese glâsenyê.

Po nyegovom glâsenyî szo od eszi prîsêse vnozîsine szamo 2%-a deportejrali. Vszekûper je 322,716 privandrajoucsi proszîlo notrîpûsesenyê i od tej szo 4,438 lûdi deportejrali, z-tej szo 1,756 lûdi zâto poszlâlî nazâj, âr szo ober kvote prîslî notrî.

Curran glâvni komiszâr je nezadovolno zamerkao, ka od nazâj poszlâni 40%-ov je zâto bilou vôzaprejtî z-orszâga, âr sze je nyuva nârodnâ kvota dopunîla. Med glînim prîodusem

szo lâni 41,000 lûdi menyê pûsztili notrî v-orszâg. Z-têm tolmaesîjo tou povêksanye, ka szo vu Europî bozsnî vîrsztvenî sztâni i dela prîlîke, stero je trno doszta lûdi prîszîlîlo na tou — nâjmre mestre — ka naj vu Amerikî probajo szreesso.

Ellis Islanda esesztnieke szo 729,739 lûdi preglednoli vu preminouesi seszti meszeaj. Tej szo na 2,478 hajoujav prîslî vu Zdrüzsene Drzsél. Curran i Biron T. Uhl podkomiszâr v-pondelek vu Washington sla, ka naj bodeta na vô poszlîhsanyî pred prevandrajoucsov komisziyov. Na novejsê popravek proszîjo peneze i esesztnikov pozdîgâvanye zselejo. Nadale do porâcsali nouve privandrajoucse právdenzske propozîcije tûdi.

STERO BI ZDRÜZSENI DRZSÉL ZVÖNEJS- NYA POLITIKA TÛDI MOGLA PRERAZMITI

Nâvadno i blâjzsenoga nouvoga leta zselejnyâ szo sze z-vszâkoga vûszto zgîlâszîla, — vëndar szrdêa tûdi ! Po ouuszvetnoj tûhoesi je prîso trpêese, krîihâ prîprâvlajouese zsvîlejnye. Ka ka szpuni, ali ka szklâcsi doli z-nasegâ troustanyâ, tou je nyegov jus, prouti steromî nemremo appelâlîvati. Cslovek je zse szamo tâksi, ka szo vnozîsine grobî nâjbole gvîusnî z-troustanyâ, ali nouvoga troustanyâ zselejnye lî ne bejnyâ !

Nouvoga leta z-dobro zselejnyâ lîblêne lârne nam vu vîjja zavdârî Zdrüzseni Drzsél vîrsztvenoga szîtkâ vodîtelev razglâseno porâcsanye. Ka nâsî prîjâtelje i lîblêni ka prâvîjo 1924-ga leta vu zacsétki, tou vszi znâmo. Ali kak pozdrâvlajo eto nouvo leto nasegâ vîrsztvenoga, existenciâlîskoga szîtkâ glâvni faktorje, tou nâjmre brîga nâsz vu fabrikaj, trzstvaj delajouese delavee. Po vîdna i dobro szpâdnova mîszel je tou, ka je pouvanye, na trzstvenom presztorî vszepovszedî lî vîupazen. Ocelnoga pouvanyâ glâvni vodîtel, Elbert E. Gary, za bougse prâvî eto nouvo leto od preminouesegâ; szplosno pobougsanye, stero bi esese hîtrejsega pobejga bilou, esî bi z-vönejsnyega trzstva kûpîvajouesa mounes nej bîlî na telko oszlâblena. Drûgi ocelnî krao, Charles M. Schwab, nâsz blîzî dosztâjajouese Bethlehem Steel Co., preszdnîk prîszpadobno prorokîje na 1924-to leto i szvoje vîupani na potrdjâvanye ponouvi zse veeskrâst glâsîvajouese notrîzgîlâsenyê, ka nâjmre 25 million dollárov âldîjje na ocelnoga pouvanyâ povêksanye.

Tak tûdi bankârov zvéze oredszdnîk sze prîkapsî etoga bougsega trzstvenoga leta kî notrîzgîlâsenîm prorokam. Z-reesîjoue je vîupazen. zagvîsesnoszt vu szaksem voglêdî. — tak na lî naj prîde îtra, naj prîdejo kédnî, naj prîde fabrika, trzstvo i vsze. — od steroga blâjzsenî i na telko neblâjzsenî znâmo bîdtî !

Nam szo szamo edno nevâdjî z-toga cifrasztoga prorokîvnyâ. Vszâkoga prî prevîdejnyî szmo tam esteli, ka je z-vönejs-

nyî trzstvenî plac nej vugoden, ka z-vönejsnyâ, europejszka trzstvena delavnoszt sztoîjî, ka je oceânov, hajoujov premenba nej nîgdasnyâ, ka bi drûge forme bilou, bougse, falejse bi bilou nase cejlo zsvîlejnye, krîih i gvant, esî bî... tak je... esî bi europejszki orszâgov vu vîrsztvenom szîtkî nej bilou telko nevoule.

Te pa dônok jî bolî eti prejk tûdi, esî szo na ovom krâjî nevoule. Dollâra zsvîseesje szo trno obesîti i mî tak vîdîmo, ka ocelnî krâlov vu nouvom lejtnom vjâvlenyî boleznâ szâm na odkrîtoszt tûdi jeszte i edna mâlâ nâturnoszto pouleg velke vîupaznosztî.

Vîrsztvenî szîtek je edna zjedînyena, mednârodnâ organîzîcija. Csi gdekolî je betezsna, nevola je tiszto cejloj.

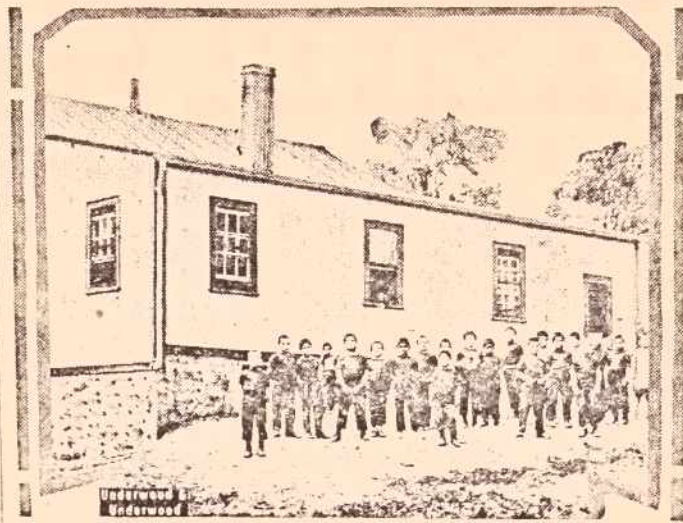
Zselejmo na nouvo leto mî europejszka ploda amerikan cî, ka naj tou prevîdî i prerazmî Zdrüzseni Drzsél z-vönejsnyâ politika !

Dollârî prîsztojnoszto je zdrava Europa, nyuvi fabrik, cejloga pouvanyâ glâvni faktor je z-vönejsnyega trzstva plac. 1924-ga leta dobrotivnoszt gordânye je znîeseni orszâgov gorîsztaneyne !

Zsvîvoga psza je odêro

Vu Szombathelyî sze edno brezi pâra ruzsno i szramotno delo prîpetîlo vu preminouesi dnévaj. Eden eslovek je szvojeâ psza pâr krâst vdaro v-glâvou, potem ga je na plout oboszo i esese z-zsvîse sztvârî je zaesno drejti kouzso. Szouszîdjê szo razburkano glêdali tou neszmîleno esînejnye, na stero szo policâja zvalî, steri je zasztao toga zdrznoga dela nâdaljâvanye.

Policâjszki kastîgajouesi szodee je toga sztvârî mantraszodegâ esloveka, steri sze je z-têm brâno, ka je z-pészke kouzse za szvojo deco cipele sseso datî napravîti, — na 10 dnîvouze i 5000 korun peneznoga kastîganyâ oszoudo.

50 ôrményyszki szîroticsov sze farmersztvo vcsî vu Georgetownî, Kanada. Tou ârvînszko deco szo z-dovoljenyom vlâde prîpejâlî vu Kanado i gda gori zrasztêjo, ksenkî dobîjo zemlou od vlâde.

AMERIKANSZKI Szlovencov Glasz

AMERICAN WINDISH VOICE

Bell Telephone 2940 Száko pismo poslite
512 East Fourth Street, Bethlehem, Pa.
SZHAJA VSZAKI PÉTEK - PUBLISHED EVERY FRIDAY
Published by the American Windish Publishing Co., Inc.
John Hassai, Secretary. Joseph Korpics, Business Manager.

NAPREJPLACSATI CEJNA: SUBSCRIPTION RATES:
Na edno leto \$2.00 For one year \$2.00
Vogrszko domovino ... \$3.00 For Hungary \$3.00

"Entered as second-class matter January 13, 1922, at the post office at Bethlehem, Pa. under the Act of March 3, 1879."

BOJNO CSÁKA

i jo zselej vszáki, steri nescse mirovnoga zsitka, steri nescse z-produktivnim delom pomagati na szvojem koudiskom országi. Bojno zselejo tiszti, steri szo nigdár nej oprávlali z-táksim delom, stero bi cslovecsansztvi na haszek bilou, stero bi országa na dobrodovcsansztvi kaj naprej pomoglo. Bojno zselejo vszi tiszti, steri scséjo zsnýe szebi dobro zsi-vlejnye zagvüsati, steri sze scséjo obogatiti té, gda szc millionam zsitek i existencia zniesi. Med tejmi krví zse-dnimi pijajcami szo vu prvom rédi ti zsalosznoga szpomí-na dosztakrát divje nature bivsi caszarszki i králesz-ki officérje, od steri sze niscse nemre prijaznívo szpomí-nati, kí kolicškáj pozna nyuvo besznoucsu, neszmilenoszt, nej szamo vu preminoucsen bojnszkom vrejmeni, nego pred tisztim tüdi. Tej scséjo zdaj pá drügo bojno, ár ovak nemrejo k-dobroj szlüzsbí pridti, oni sze z-tém vén-dar malo brigajo, kak sze szkonesca edna pridoucsa bojna, z-tém pa escse menye, kelko zdravi lüdi sze szpokole, ali na roumarsztvo pride, kelko krüha priprávlajoucsi sztaris-ov i szinouv prejde vu ednoj divgyoj bojni. Vu drügom rédi szo páli, steri sze rávno tak, pa zná bidti escse bole navdüsávajo za bojno : fabrikantje, vojszki lifrarje, steri za szoldacsíjo zsisiv, gvant, obúte itd. lifrajó, od stero-ga sze nezgovorno obogátijo. Táksim trbej bojno, ali nej drügim, szíromaskomi lüdsztvi. Po diplomatiszkom bi sze na szvejti zse doszta bojne lehko zasztavilo, szamo ka je eden profita lacsen ország nevoscsenejši od drügoga, ste-ro persze ne pomejni, ka bi haszke na glí vszávali tak szí-romácke, kak bogátci; vu szaksem országi, gde je rav-nansztvo vu kapitaliski rokaj, naj bode tiszti ország kak-stécs bogáti, prouszno, delavszko lüdsztvo záto li vszíg-dár sztráda z-szvojov familijov, tém véksi szo dohotki kapi-talistom. Dokécs de pa vezdásnyi abszolutisztiesni kapi-talistki sziszttem gori sztao, tecsász nigdár nede bougsa sztáva za delavszto, nego vszíg-dár hüjsa i hüjsa, tecsász do sze vszíg-dár priprávlali na bojne i kak sze li ponüdi-j na tou prilika, vcsaszí oborozsijo neszrécsno lüdsztvo ino-ji zsenéjo na mesznico: za domovino..... za kralá..... za kapitalizmus..... I vsze tou sze csiní vu Bozsem iméni !....

EDEN SEREG

tak zváni "nej zselni" tühincov szo szpolouvili vküper országa z-vszej tálov, ka naj ji deportejrajo. Vküper szpolovlene szo na Ellis Island odpelali, ka potem odtisztec vszákoga poslejo vu tiszti ország, odkéc je odvandrao. Med zgráblenimi szo bíli vu pámeti betezsni, szlaboga rázuma, notri priszkon-csanci, hotlive zseneske, itd. ino zná bidti szo bíli politics-ni kríveci tüdi, steri szo vendar takzváne "amerikanszke násztave" scseli szprevrsti. Engliszoga jezika novine szo persze z-velkov radosztjov nazvesztsávale i escse szo z-kej pami illusztrálivale, ka geto: Amerika sze pá odszlobodi od eden küp szmétja, csíszti sze lüft itd. Ali tou, kak sze vídi, pozábijo tiszti, steri szvojo radoszt nazvesztsá-vajo nad deportejranyom tej neszrécsnikov, ka je nyí amerikanszki zsitek napravo za betezsne i eti kralúvajou-csa prílicsna rejes "vsze za peneze" je szemlejla zsi-vce vküper szpolovlenikov. Tej szo nej vu táksim sztáni prisli-ju eze ország, ár bi ji ovak zse tisztoza hipa deportejrali. Amerikanszke oblászti tou csinejnye je bogme nej dike i hvále vrejčno. Za tou je eti ládajoucsi sziszttem odgovoren, stero persze niti edne kaplice ne zadrzsáva nazáj privan-drajoucsa oblászti v-tom, ka na vesko bremen prisziljene opomínajoucsa neszrécsnike nebi neszmileno deportejrali. — Politicsni krívcov na "krivice" gledoucs je pa nasc zmejrno previdejnye tou, ka szo tiszti nej na telko ame-rikanszki násztavov na szprevrzenosztí delali, liki bole z-cárszkoza Ruszoszkoza országa eszi prej k lifrani odi-cseni ideálov i cílov na prevrzenosztí szo sze trüdlí. Ár ka je isztina, je isztina, práve amerikanszke násztave ino ideáli, kakti právdéládnoszt i tá je escse dnesz tüdi tak dobra, ka je nej prisziljena na doszta premínyávanya, "prevrzenoszt". Ali na té nigdasnye amerikanszke tradi-cije dosztakrát fücskajo eti.

Vu Philadelphiji zdaj réd napravíjo

Vu Philadelphiji je premi-noucsa dní noví policájszki prejdnýik sztoupo vu szlüzsbo. Te glávni policáj je Smedley

D. Butler, steri je z-tém pro-gramom sztoupo vu szvojo escsét, ka Philadelphijo za pár dní z-esíszti od hüdobný-kov. Tou je nájmre oblúbo va-raskomi mojrí, gda je prisze-go dolí polozso vu nyegove-roké.

BIVSEGA NÉMSKOGA CASZARA VILMOSA

"FÁJNI SPÁJSZI"

Od cajtá do cajtá szhájajo edne-edne knige, vu steri nisc-terni dvorník, generális, ali po-litikus ovádi, ka vsze je pozg-küszo vu némskoga caszara dvori. Szpoumenka szpíszí sze z-vékséga tála od bivsega caszara szpomenéjo, ár je tou piszátelom nájbogatejsi piszá-telszki materiál podélílo. Nej dávnó szo pá szhájale edne ták-se knige, szpoumenka szpísz, pa nájmre té knige je grof Ze-dlitz Trütseler piszáo, kí ej prej dvanájszt lejti bio Ho-lenzollern Vilmosa dvorni marsall. Ka ka té vizsiki goszpoud píse od prevejsega szvo-jeka vértá, tiszto je temen szakse mogoucsa nourosztí. Smejáti bi sze trbelo, esi bi nej prislo na pamet esloveki, ka je té na položno nore nej szamo geszpodár i hohár bio ednomi 70 millionszkomí národí, ali escse ji dnesz trno doszta jeszte, steri v-tom butá-sí vídlíjo troust pridoucsosztí. Smejáti bi sze trbelo, esi bi szí nej na tou miszlo eslovek, ka sze je okouli toga norea zdrave pámeti inasov cejli se-reg sztiszkávao, steri szo na vrácsenye pritisznenoga be-teznika na nájnüsznejsze ko-medije tüdi tou pravli, ka szo tiszto moudroga vladára pobe-zsem darivanyi düseve isz-ke. Csi bi poprejk tou bilou lüdsztvi goridánye, ka naj na vídejnye ruzsnosztí i besznou-cse szvoje roké vu pesznice sztiszkávajo, tak szo na esmé-re i razburkanye caszarszki ge-neráliske, dvorszki popevje i marsallje doszta bole priszli-zsíli, kak pa szam Vilmos.

Ta z-vszege cslovecsansztva vö szlecsena brezi karakteris-tiesnoszt i zboznoszt je z-salo-szen dokáz i nej tou, ka je casz-ar nouri bio. Ocsívidno je, ka szo tej vnougi piszátelje memoárov — kak sze z-nyuvi knig vídi — cílou dobro znali, ka je tiszti, steromi szo pod-plate lizali, pred sterim szo sze potúljavali, steroza neszpamet-ne guese szo zaszméjaním lí-com pozdrávlali, eden szploj millíavanya vrejden noresek je bio, na steroza bi z-dobrov dü-sov nanes edno málo parochio nej bilou zavüpati. I medtejní prestímanci, düseve i drügo vizsiko esézt szpunývájou-csimi plemenitosztami sze niti eden nej naméro, steri bi — tecsász dokécs je tomí norei rokou küsiívo — szamo z-ednov reesjouov ovado, ka néms-koga národa, pa nájmre cejlo-ga szvejta sors od toga vizí, ka v-káksó vóulí nájde ete ali tiszti szvetszki dogotek toga koroumanoga norea. Ali po-glednimo bár nisterne tále od nyega szpíszani szpomínov, za-doszta je interesátno.

"Na vojszki mujstraj je ne-mogoesnoga bedásztva zravna-nye dao vö na vojszko gíbanye, tak ka med zsebov vsíavájou-esí manóverszki csuporov vojszka je vu nájvéksó szmeese-nosztí szemtá lejtalá. Schleif-fen generális, némske vojszke moudrer prejdnýik, kí je vu vesi kusztí knigaj dao szve-dousztvo od szvoje Napole-onszke moudrosztí, je za casza-rovim hrbtom sztao, niti z-ed-nov reesjouov je nej vípao opo-mínati Vilmosa, ka káksa zi-jásztvo esini, nego escse je mogo praviti, ka vsze trno zná."

Caszar sze spájsza. V-tom szkleni naszledíavajoucsa ná-jdemo: Ednomi sztáromi ge-ne-rális sze trbelo na dokterszki tanács zadrzsávati od szakse-féle oszolené gyejsztvine vszí-vanya. Vilmos ga je na obed dao pozvati i szkrivno je nye-mi v-zsupo szipo szolenke cí-lo vszebino. Hoffmann — tak sze je piszáo sztári — je juná-ko dojpouzso tou oszolené vo-dou. Vilmos sze je peklén-zko veszelio na tom spájszi. Sztári,

vöobszliúseni officérov, diplo-mátov i minisztejrov goule glavé je z-friskim snejgomí notri zvoseso; na sinyek nyim je réden "esárdás" potezso tak, ka szo tej ponizní szlúgi-vu boleznosztí na položno gyou kali, z-polojnim lícom szo sze pa záto li szmejáti ponizno. Ednomi táksimi sztáromi ge-nerális je na priliko nej bilou szlobodno vu lédi hládjeno sompánijo piti. Egloffstein sze je piszáo te neszrécsen, z-ste-rim esi je gli nej tak "dober" spájsz napravo, kak z-Hoff-maumom, ali telko je dönok vesíno, ka je z-prsztom probao. esi je rejszan tak mrzla som-pánija. Sztári je mogo pozs-rejti tou po caszarszkom posz-veesenó sompánijo.

Od szvoji vörni generálisov i minisztejrov sze je szamo kak "sztári szomár", "birke-ese gláve zsvínese," ali pa kak "sztára szvinya" szpou-meno, persze tak, ka szo vszíg-dár drügi tüdi esüli. Nigdár, niti ednouk nej je vípao od dvorníkov esi szamo eden, ka bi oudpro szvoje lampe, naj bi nyí milosztivnoga goszpouda dönok malo na postenyé ládali.

Táksó formo sze nam nej trbej esüdivati, esi mo esüli, kak je stímao Vilmos Némsko-ga országa, ali vendar cejloga szvejta ednoga nájimenitnejse-ga komponisto, Wagner Rie-harda. Geto:

"Ka za esüde scséjo lüdjé od toga ficka, vej je nika nej bio drügo, kak eden kapelle májsz-ter, eden szploj prouszen ro-nyavi goszlar."

Edno drügo klasziesno po-vejdanye:

"Moji podlozsanci naj szamo, tou esini, ka nyim jazs zapo-vém, ali rávno je tou falíng-ka szí szamí scséjo premisláva

NORTH SIDE HARDWARE CO.

Prinasz sze dobi száksa zselezna potrejbcsina, kakti: Sparhetje, Lampaske i száka potrejbcsina za Automobile.

855—857 East Ohio Street, N. S. Pittsburgh, Pa.
Bell Phone 2508 Cedar.

ti i nevoule vszíg-dár z-toga szhájajo."

Edno trétje zláto plüvanye:

"Isztinszko esüdivitno je, ka na káksa odloucsene csinej-nya je bio nágiben te velki casz-ar (Hohenstaufen II. Fri-gyes), ali esi bi jazs tüdi meo priliko ták glavou vzéti i tak korbácsivati, kak Frigyes, vej bi pekázao, ka bi jazs escse na véksa csinejnya bio nágiben."

Politicsno je tüdi nej sparo-te neszrécsen z-szaksefajte re-csámi. Eden vcsér naprej pred ednov szociáliskov demonstrá-ciov je etaksi telegram poszlo berlinszkomí vojszkomí zapo-vedniki: "Priesákam, esi sze vojszka notri vmejsa, tak kon-esimár pétsztou delavecov more na presztejr pridti."

Ali etaksi "fájni spájsz":

"Právdéládnoszt jazs ne poznam, nanes szam jo nigdár nej, esteo i tüdi nej szam ná-lezen na nyou."

"Novin ne estém, meni je cílou Wurst, ka tiszto vnozsi-no máre ka firkálíva vküp."

"Táksé szmétje (némski národ) ravnatí je za isztino ne-mogoesno. Naj plaesüjejo tej pszi (poreije plaesüvajoucsi) dokécs csarni ne grátajo."

Nájlépsi spájsz z-caszarsz-koga písliesá je dönok trbelo posütati tomí memoára piszá-telszkomí marsalli.

Eden vcsér je rávno nazou-esi bio, gda je caszara doktor, Ilberg na tou opomíno nyí mi-losztivnoga goszpouda, ka szamo enáli násec má. "Bloudite sze,

Ilberg — je popravo vö Vilmos — jazs velki násec mam, ár je pri meni vsze velko."

Te nore tam szedi vu Dorni-ino szí tak miszlimo, ka je nanes nej tak nouro nyegvo-ogvüsanye, ka za krátko vrej-men de znouva notri masejrao na bejlo konyi vu Berlin ino z-korinszkomí dézsdzsom do ga pozdrávlali na vszekráje. Nej je tak nouri te nore, ár jeszte-jo millioni, steri csedno pamet spilajo, ali doszta bole szo nouri ár vej tém je potrejbno na ednoga tákséga neszpamet-noga komédiása. Escse nyim je itak potrejbno na nyega...

NÁJBOGSE MESZTO

gde

Papére i vsze solszko po-trejbcsino vasoj deci lehko küpíte.

Vszefelé papére i drügo blágo na velkom prebéranyi nájnizsisa cejna na solszkom blági.

Prinasz sze dobíjo vszefelé fárbe papérje za okinesenye.

Lehigh Stationary

Company, Inc

14 West Fourth Street
Bethlehem, Pa. (So. Side)

E. O'REILLY'S

Nasa zimszka vöodaja

na

Moski i Pojbinszki Gvantaj

E. O'Reillyova návadna odaja na Moski i Pojbinszki Gvanta-Zgornji-ka putaj i na vsze potrejbcsini sze zdaj zacsné. — Vszáki Bethlehemszki cslo-vek zná, ka je táksa odaja pri E. O'Reilly-i vszíg-dár na haszek bíla küpüva-joucsim.

Vszáki Gvant i Zgornjikaput vu toj baoti — kak moski tak pojbov sze more z-csisztiti, gde szí küpüvajoucsi lehko prisparajo od \$5 do \$15 na vszákom pári.

MOSKI GVANTI I ZGORNJIKAPUTJE SZO BILI \$20 do \$60

ZDAJ SZE ODÁJO ZA

\$14.75 do \$46.75

Na vszákom Pojbinszkom Gvanti i Zgornjemkaputi je píscseno 1/3 tao cejne.

Vszí Sweaterje — Sáli — z-birkecsov bundov podmetani kaputje, i vsze moska potrejbcsina sze odá za niszikocejno.

The E. O'Reilly Co.

THIRD AND NEW STREETS, BETHLEHEM, PA.

NÁJBOLE POSTENOGA BLÁGA BAOTA

NOUVE BOJNE PROTIJO EUROPO

Baron Lehár Antal generális, Habsburgarov eden nájvéksi prilizávec bi zse rad vido máloga Habsburg Ottoja na vogrszkom trounosi

Szejt doszta vées zná od Lehár Ferencza, poznánoga operett komponista, kak pa od Lehár Antal jezernika, od steroa jesztejo táksi, ka szamotak znájo od nyega, esi je za generálisa vöimenüvani. Med szloveni je blíznye na telko szpoznáni, ka je v-bojnszkom vremenü vu 83-em regementü bio officér, gde je nájvees szlovenov szlúzsilo i doszta pod nyegovim zapovednistvom. Ali zdaj sze Lehár, kak szoldák, vées dá guesati od szébe, liki Lehár, kak komponista. Lehár je zdaj generális i nej szamo szoldák, nego baron tüdi i nyegvo popolno imé sze zdaj etak píse: Baron Lehár Antal vogrszki králeszki generális, Habsburgszke familije prijá-tel, Otto kraliesa podpornik, vogrszke prekléte szloven-tiesne gedrnoszti eden nájmoes nejsi exponens.

Lehár je tisztoga hípa velko pozványe szpunnyávo, gda szo pokojnoga Károlya dáli domou pripelati na vogrszko ino tisz-ti, steri nyega poznajo, právi-jo, esi bi cejli puees na nyega bio zavüpani ka bi Károly na-záj priso na vogrszki trounos. Ali tou je szamo táksa po dézsdszi plásesa sztáva i z-to-ga je rejszan szmetno oszoudi-ti, ka kak krála podpornik, kákse znanoszti je Lehár ba-ron. Ali tou edno sztálno, ka zdaj pá dá od szébe guesati i píszati i pri etoj priliki New York Times-a becskomi glá-szíteli má zahváli, pred sterim sze je naszledüvajúose vjaváo:

— Eto pout je nájvéksa po-trejbeseina Vogrszskomi orszá-gi na poszójilo i agrárnoga re-forma doprinesávanye. Csi sze tou dvouje pítyane opravilo ino sze troustam, ka sze tou naszkori szkonesá, vej potem lehko naprej príde tiszta vlád na forma, stera je Vogrszskomi erszági od poroesila i od národ ne nájibnoszti nájbole vugod-na.

Med guesom je cílaio na pr-vejs monaréhije nazáj posztá-vlenosz, potem sze je li navdü-sáváo za Otto kraliesa, ali vesa szí sze je opouto ino je bole pazlívi bio, ár je povedo, ka je Vogrszki ország mogouese na-giben na tou, ka naj bode re-publika, ali zná bidti, ka de bole kre Habsburgarov drzsao.

Nadale je naprej dao, ka na vogrszkom z-velkov véesinov nazáj zselejo posztaviti prvej-so monaréhijo, ali esese je nej ozorjeno na tou vremen. Kak-da príde tiszti híp, ka sze tou pítyane lehko naprej vzeme, Vogrszki ország de rejszan králevésino seseo i tou tüdi sesé, ka naj Habsburg bode vogrszkoga národa krao, na Habsburgszke familije kotrigo glavou sze more díati Szvéto-ga Stevana korouna.

— Nove drzséle — je guesao dale Lehár — sze na tom stükajo, ka vu Szrejdnyoj Eu-ropi sto naj szpunnyáva voditel-szko pozványe. Stükajo sze, Naj sze li stükajo. Tou Vogrsz-komi országi nikak nemre sko-diti. Vogrszkoga országa geo-grafiesna sztáva je táksa, stero vszigidár trbej vu pazko vzéti.

Potem sze opouti na Wil-sona, od koga je etak guesao. Gda je Wilson od szvoji stiri-nájseti punktov zaesno naprej dávat, te szam tou pravo: "Vu tom esloveki vendar Jezus-Krisztusa díisa zsvié, ali je pa nájvéksi svíhák, steri gda szvej-ta z-oblásztjov ládao." Jasz szam vu cejlom mojem zsitki na vogrszkom prebíváo, vu ed-nom táksom országi, gde je 12 národnoszti lüdsztva zsviélo i té dvanájset féle ploda náro-i szo vszigidár z-pravíčov ravna-

li. Zaprva szam vörváo Wilso-ni, ár szam vörváo v-pravíci. Ali szledi szam sze temelno vö-sztrejzno z-nyega. Csi bi Wil-son pouleg potrejbeseina infor-mejrani bio od szrejdnye-euro-pejszkoga sztána, te bi tou nej mogo trpeti, ka bi vées milli-on vougrov pod cílou brezikul-turnü národov kontrolejranye pregányao. Tou je nyegova náj véksa krívica.

Na szlejdnye je guesao gos-pon generális od novejs boj-ne:

— Csi ednouk Ruszoszki or-szág vu rád príde i Amerika sze pa za isztino nede vées vmesávála vu europejszke do-goteke, te sze lehko na nouvo bojno raesunamo. I tou ne va-dlújem szamo jasz, nego vno-zsino znameniti i europejszko sztávo dobro poznáni politikus ke tüdi.

— Versailles-ki kontraktus je nej sztvouro mirüj vu Euro-pi. Versailles je edno novejs bojnszko klico szkrio v-szébi. Pouleg vezdásnyi násztajov ne-mre mirüj sztvoriti. Pouleg vez-dásnyi polozsájov je nej mo-gouese esakati od národov, ka bi sze privádili vu "nepremen-livoszt". Eto pout esakati tr-bej. Mér bi sze szamo vu onom pripetjéj lehko zagvüso, esi bi versailleski i trianonszki mér rejszan praviesen bio.

Privandranya nouve zasztávke

Kak je znáo, zdaj májo razprávlanye vu Washingtoni pouleg nouve privandrajouese právde. Davis delavszki posz-lov miniszter je vu preminou-esi dnévaj píszmo poszlo Cab-le-ji, Ohio drzséle republika-nuskomi poszlánei, vu sterom píszmi je od privandranya no-vejs zasztávke prineszo vu porásanye.

Po raznejnyi toga porásá-nya bi v-právdo vpelali, ka naj bi nej písztili vu Zdrússene Dr zsele tiszti országov privan-drajouese, steri mládim i moes nim moskom právdenszko pre-povejo odvandranye.

Delavszki poszlov minisz-ter je k-szvojemü porásányi vezdaj esese viszéce bodouesi privandrajouesi právdenszkin porásányom tákse ponovlenye prikapeso, po steri bi sze vu porásányi razlozseni cíl zleh-ka doszégno.

REJTKA PRILIKA

Odá sze edna blüzi 93 ako-rov farma, z-popolnov vérszt-venov skerjouv. 15 minut od Bethlehem. Brezi vérsztveni masinov i skéri sze farma tüdi odá. Edna velka kamena i pe-szecsna bajca jeszte na farmi. Logá i vretinszke vodé jeszte povouli. Dvá-trém eslovekom bi zláta bajca bila tá farma.

Zvedáva sze lehko vu redi-telsztvi nasi novin.

JOSEPH CZOPOTH szlovenszki storos

4th & Polk Street kükeo, BETHLEHEM, PA

Primeni dobíte nájbourgse Goszecsse Pérje i k-coj valon Plátno.

Szákesféle szpoudjen Gvant, kak za velke tak za deco. — Lejpi stofatni Gvanti i Ka putje za deco, na nájrednej-so cejno. — Azsurozás tüdi delamo na szvoji masínaj.

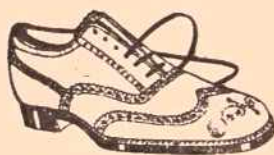
Plásasjte naprej na: "Amerikanszki Szlovenov Glász"

Pozovémo

VSZÁKOGA MOSKOGA I ZSENSZKO, NAJ TAO VZEME VU NÁJVÉKSEM I NÁJCSÜDNEJSEM

CIPELOV

ODÁVANYI

stero sze je esese vu etom vársi nej zgoudilo. Sztou i sztou párov cipelov, nájbourg-sega kvalitéta, kak za moske tak za zsenszke, na cejno nej gledoucs bodejo odáni, szamo záto, ka naj januárszko blágo gorijemánye polezsejsimo. Vszáki pár cipelov sze znasega rédnoga szkladársztva (magazína) vödzeme, stero zagvüsi te nájbourg-si kvalítét i te nájnovej-si divat — coj dámo

TO NÁJBOUGSO VREJDNOSZT!

STERO SZTE DO ETI MAO VIDLI VU PORTEJKI

Vöodaja sze zacsne v-Pétek

Cejli i Polojnszki Cipeli

ZSENSZKAM

VÖODÁVANSZKA CEJNA

Tej cipelje szo zaisztino te nájbourgse vrejdnoszti, steri szo gda szvejta ponüjani bíli. Vu vszákoj velikoszti, vu nájbourgsem vöposztávlenyi i vu nájnovejsem divati. Vszáki pár je novü i nepozápte, ka je pri Silberman Bros. vszigidár vrejdno küpiti, za kaksoholi cejno.

\$5.85

Vrejdni szo \$10.00

Cejli i Polojnszki Cipeli

ZA MOSKE

VÖODÁVANSZKA CEJNA

Moski! Zdaj je prilika tü, ka naj szí eden pár lejpi cipelov küpíte. Nájprednyejsi kvalitét ponüjamo na oda-jo ino vász zagvüsamó, ka od 3—5 dollárov prisparate pri Silberman Bros.-aj.

\$3.85

Vrejdni szo \$8.50

MÉHKE PAPUCSE

ZSENSZKAM

Odávanszka cejna

Vszigidár szo hasznovitni ednoj táksój zsenszki stera lübi dományo mirovoszt. Poglednite tou blágo.

95c

vrejdni szo \$2.00

MÉHKE PAPUCSE

MOSKOM

Odávanszka cejna

Dobri, topli, fájni papucsje Zakaj bi pa te zdaj nej küpi-li eden pár, gda lehko penez prisparate.

\$1.15

vrejdni szo \$2.25

Silberman Bros.

201-203 EAST THIRD ST.

BETHLEHEM (S.S.), PA

Nasega nászhaja szkrivnoszt je — Dobre cipele dati za nisziko cejno

SPARAJTE VSZÁKI KEDEN K-BOZSICSÍ !

Edno gvüšno sumo vkraj denete vu nas

Christmas Club

razréd, na prísesztno leto k-bozsicsnim szvétkom vam lejpo sumo vküper prineszé.

Steri 10 centov pláca na keden tisztí dobí	\$5.00
Steri 25 centov pláca na keden tisztí dobí	\$12.50
Steri 50 centov pláca na keden tisztí dobí	\$25.00
Steri \$1.00 pláca nakeden tisztí dobí	\$50.00
Steri \$2.00 pláca na keden tisztí dobí ...	\$100.00
Steri \$2.50 pláca na keden tisztí dobí ...	\$250.00
Steri \$10.00 pláca na keden tisztí dobí ..	\$500.00

coj sze dá 3% interes, csi sze vszáki keden zrédoma notri placsije.

Bojdté prvi med tejmi i teda te k-prisésztnogá leta bozsicsnim szvétkom bole veszéli.

Bethlehem National Bank

3rd & Adams Streets

Bethlehem, Pa.

EDEN DÁR VSZÁKOMI

Ví lehko küpíte vsze dáre, stere te potrebüvali na prísesztén bozsics, csi sze ví zdrüszite k-nasemi bozsicsnemi klubi, steri sze zdaj odpré.

Odpré sze prísesztni Pondejlek

Tak je — i escse vam osztáne za sparavnoszt tüdi. Szamo malo vszáki keden — naj ne zaosztánete. Prídté notri knam ino nász opítajte naj vam lehko raztolmaccsimo vsze.

Peoples Trust Company

Odpřejto
v-Szoboto
po Večeráj4th and
New Sts.
Bethlehem,

E. P. WILBUR TRUST CO.

FOURTH STREET and BROADWAY

Vejka od Glávnoga Banka 606 W. Broad Street

Tou je Nájvéksi Bank vu Bethlehem

3% interesa pláca na sparavnoszt polozseni penezaj

Gucsímo tüdi tühinszke jezike

(Pítajte za Mr. Bartosa ali pa Mr. Gasda.)

PASCSITE SZE

csi scséte za szvojo rodbino ali prijátele pravice i sífkárte poszlati, naj vu nouvoj kvoti vöprídejo, ár po toj kvoti doszta menye lödi püsztijo v-Ameriko.

Prídté vu nas Bank i mí vam dámo vsze preszvetloscsenyé stero vam je potrejbno k-tomi deli. Sífkárte odávamo na vsze linije i pravico vam tüdi szprávimó.

NA INTERES POLOZSENI PENEZ PLACSAMO 3% INTERESA.

MI MAMO PENEZE NOTRIPOLZSENE
odPENNSYLVANIA DRZSÉL VLADE
NORTHAMPTON VÁRMEGYÖV VLADE
CITY OF BETH. — VARASKE VLADE
CITY OF BETH. — SOLSZKE VLADE

Gosztonyi Savings & Trust Co.

Third and Pierce Streets

BETHLEHEM, S. S., PA.

TOLDI

VERSUSKO PRIPOVEDÁVANYE

Pa je tó vsze malo: escse vecs hüsega; sztróbi odzaja vuk i vderé nad nyega. Ka más csiniti zdaj Miklos? — Obládas je? jaj! csi bi sztó düs meo, pogübila bi te,

Ej ka bi! vém je tó nyemi prirodjeno, z-pogübelov raszté v-nyem szrdce ocelno; nê, neceknite sze! vö sze vtrgne on z-nyé, nigdár nedo jeli nyegvi pecsény vucké.

Ár geto vucsíca zs-nyim na boj vküpszpádne, Toldi za gutane nyö krepko popádne, skrambli ji z-plécs pojba precí popüsztijo, ino vsze nyé zsile cêlo môcs zgübíjo.

Vö sze obrnéjo nyé ocsi krváve, kak velko csrtalo viszi jezik z-gláve, v-nyé je obrtdnola, nê zs-nyé vuisla pára, odpréta laloka, odpréta osztála.

Teda jo popádne Toldi, ománe zs-nyöv, vdári jo k-vuké z-neprimérvnov mocsjöv, gori sze sztepé on, pá ga dolivdári v-nevöli on grízé trüp szvojemi pári.

I zagvüšno bi sze páli gorisztepao, Da ga Miklos nebi v-tom prehítiti znao; ali on nyega zdaj tak zmuzsdzsi z-vucsícv, da nigdár vecs nede glédao szvoji sztrícov.

Toldi od divjácsin etak oszlobodjen, pocsiné szí malo na 'den grmícs szlonyen, ni v-scsénci vuköv je nê bilö vecs szape, pod nyega nogami szo zse bléde cape.

Malo dale lezsi mati z-szvojim párom, csízto szvéti mészec tá z-szvojim kolbárom, i zmrzsyeno gléda zdaj kumesz bereka, kak z-zláte tepsie na lice trávnika.

Miklos je pa v-míslaj doszta premetávao, nê ravno tó, kaj bi za vuké sztárao, nego szí je miszlo od vuká szvojega, kí ga pozsréti scsé, od brata divjega.

A' zakaj ga scsé brat paróvno pozsréti? zakaj nê brat bidti, li kak hóhér sztréti? ár gda je bio Miklos nyemi na kvár, skodo? zakaj nyemi je ov vszígdar na szmrt hodo?

Ár csi szí od vuköv scsé on példo vzéti, i tam nyegov brat te hüsi more bidti: bráni gnézdó szvoje divjácsina v-szili, kí nyé nerazdrázdzi, toga neobsáli.

Ali csi jo gdate prázen trobüh zsené, neide nad csloveka, csi szí glád prezsené, i teda na csrêde szivíne ráj bíje, kak pa nad lasztiven porod krvi szvoje.

Ali, jaj, nyegov brat — ali, jaj, nyegov brat, sto zná zakaj bi ga pogübo on tak rad? zakaj zs-nyega krvjöv scsé szvoj széj vtisati? ali z-órocsíne nyega vöpregnati?

Ka pa csi on nyemi, líki prvle vukom, vö má dati za vsza eta pravice lon? ali lehko v-nyemi pára krepse sztojí i záto sze Gyüri pravice nebojí.....?

Vzsívajte Szvétké — Z-Csízstim Videjnyom

Kak te sze ví csütüli, ka do drügi vszi okouli bozsicsnoga drevja sztá li i pri sztouli szedeli, steri do napunyeni z-vsze dobroutov ino do sze veszelíli, ví te pa z-szlabím videjnyom i gláva devász bolejlá? Jelte ka te zsalosztni! Prídté knam ka vam ocsi z-vízítejramo i vam dámo tákse ocsále stero do sze vam glájale, csi je potrejbno.

Mí szamí brüszimo glazsojne
THOMAS P. CULHANE O. D.
OPTIKÁR

107 West Fourth Street Bethlehem, Pa. (So. Side)

JESZTEJO

táksi politikuske, escsztnicke trzsei, steri ne gléda jo z-prijázívimí ocsámi nász privandrajouse, — tou mí dobro známo. Táksé lödi mí tüdi ne vídimo radi okouli nász. Ali jestejo tüdi táksi, steri p stü-

jejo, lübijó privandrajouse lödsztvo, — tou szo nasi prijátelje. Táksi szo tisztí trzsei, storosje, steri nász podpérajó, gda vu tühínski novínaj glászi-jo, záto nam je duzsnoszt tiszte tüdi podpérati. Prvle, kak te sli küpívat, poglednite, glásüvanye vu nasi novínaj!

KORINE

Nájlepse korine za gosztüvanye, ali za kaksí koli drügi poszeo szamo prínasz lehko dobíte za to nájkratsisem vrejmeni. Prídté notri, gda de vam na korine potrejbessina.

T. M. HOGAN
KORINAR331 South New Street
Bethlehem, Pa.
Telephone 1879-R

DIANA

VOGRSZKI MOZI
811 EAST 4th STREET

SPILANYE SZAKSI DÉN

Ti nájboingsi i nájnovesji kejpí prídejo na notripokázanye. Spilanye sze zacsne vszáki dén VECSER OB 7. vöri.

V-Szoboto popoud. ob 2. vöri

v Szrejdó i v Szoboto

Ti nájnovesji NADALJAVANSZKI (SERIAL) kejpí bodejo notri pokázani.

Brezi dína, plaména i gásza stük

Ednoga szombathelyszkoga mechanikusa gornájdjenoszt

Eden Kiss Jenő iména mechanikus v-Szombathelyi je preminouse dní patent doubó na edno szvojo gorinájdjenoszt, steroga cil je tou, ka naj stükov krvávo delo naprej pomore. Lüdsztvo — kak sze vídi — szí ne míszli na telko od vekívecs-noga méra, nego ráj szí na tom tere glavou, ka kak bi bilou mogoucsse escse vu véksoj méri májrati tiszto lüdsztvo, stero sors pred stükovo cejv vrzse.

Gorinájdjenec, steri sze zse na pridoucsó bojno príprávla, szvoj patent naszledüvájoucsse szpoznáva:

— Moja náprava je eden prouszen apparátus, steroga na stükovo cejv gorí naprávleno lehko vu nüe vzeme. Nej je drügo tou, kak eden zápor, steri direkt vu enom megüenyi gda golombis povrzse cejv, cejle cejvi votlíno dojzapré i tak zasztávi lífta práznoga presztora szhájanye, stero je glásza, trejsesa naprejszprávlanye. Nanes mí nej trbej pravíti, ka z-tén prikapeseno miné gáza (diníj) vöpücsenye i pleména vövszejkanye tüdi. Po dugom vrejmeni zdaj, 1923 novembra; 17-ga je priso patentszke szodníje dekretum, z-sterim szo mojo nápravo po vecskrátnom probanyi popolno za prípravno i zavüpano najslí ino szo dáti na nyon patent.

— Obrvím tou mojo gorinájdjenoszt scsém odati, ka naj zgotovím ovo drügo. Ár vezdaj zse vecs gotoví predpravkov mam, stero szploj gvüšno lehko naprávim, csi mo meo edno prípravno delavnico i eden máli kapitális. Popolno

gotovo mam edno nápravo, stere z-pomocsjouv lehko z-náglo ideucsega cuga telefonejram i telegrafejram, ali nájvéksa znamenitoszt je dönök tou te náprave, ka z-nyénov pomocsjouv lehko automaticsno zasztávi dvá cuga vküip vdárjnoszt.

— Mam eden brezi perouti letécssega masína model tüdi, steri z-ednim cilou málim motorem veszélo letí. Od tej zádnyí persze popolnejsze sze nemrem vjavlati, ár szo escse nej patentejrami.

Zavüpvavnicke

“Amerikanszki Szlovenec Glász” Reditelsztvo, szpostenyom naznánye dá estejocsim, ka, kí szí té szlovenszke novine scsé zapovedati, naj szí je szamo pri nasi “Zavüpvavnikaj” zapovej i naprej pláca. Ali kí bi je Zavüpvavnikom nej mogocsi bio plácsati, on naj nám notri posle vu Reditelsztvo.

Opominamo nase szlovenec, naj vszígdar proszijo odpiszek (nyugto) od onoga steromi za té szlovenszke novine plácsate i poglednite csi na tiszto odpiszkí steroga dobíte bode tej novín imé: “Amerikanszki Szlovenec Glász”. Csi bi pa na tom odpiszkí toga iména nej bilo, tak te odnász novín tüdi nemrete csakati, ár nítáksé vu znánye nevzémemo, stero mí niti naznánye nedobimo. Mí szamo onim poslemo novine i nyim nyigovo plácsano sumo vu réd zememo, kí do meli táksé odpiszke pokázati, steri szo od Amerikanszki Szlovenec Glász novín szhájajocsi.

Amerikanszki Szlovenec Glász novín Zavüpvavnikov iména:

Bethlehem, Pa.

Bölecz András

Pittsburgh, Pa.

Markos István

Simon István

940 Vista St.

Newark, N. J.

Erbert István

15 Wall St.

Allentown, Pa.

Péter Farkas

514 N. Jordan St.

New Brunswick, N. J.

Louis Koszár

199 Hamilton St.

Palmerton, Pa.

Doncsicz Jozsef

Elizabeth, N. J.

Gombotz Ferencz

Cleveland, Ohio.

Joe. Schnedetz

9807 Kennedy Ave.

Bridgeport, Conn.

Tkálec István

92 Pine Street

Steelton, Pa.

Kamplin József

583 4th Street

Perth Amboy, N. J.

Lebar Iván

Akron, Ohio.

Jos. Kalamár

Chicago, Ill.

Mike Novák

1913 W. 13th Street

SZTÁBLANO POSZOJLO GRÜNTALÁSZNOSZT
prvo ali drügo vu vszáksem vrejmeni dámo Mí küpímo ali odámo Grüntalásznoszt

FEKETE & SON

2319-21 West Chicago Avenue, pouleg Western Avenue
Telephone Seley 6050

Vu preminocsi 20 lejta szmo nase dugoványe pri Küpüvanyi Sztáblenoga poszjila, Grüntalásznoszt, vu zvünejsnye országe peneze i sífkárte posilanye znájvéksóv zádovolsesinov szpüni vszákomí.

Vszákomi onomi, steri scsé szvojo rodbino z-Prekurja, z-Bánáta, z-Bácske, z-Szlavonie ali z-Vogrszkoga eszi szprávití, mí szprávimó vsze potrejbne písma za tou potrejbessino brezi vszöszkoskov.

PENEZPOSILANYE

Mí dolláre posilamo vu Prek murje, Bánát, Bácska, Szlavonio i na Vogrszko.

Gvüsenoszt-Kiste

Mí z-árende dávamo Ogvüsenosztí kiste za \$3.00 i vice na leto

678 TELEPHONE 678

ZELKOV TAXI

Vnoci ali vudné vszigdár je vu szlúzsbi komistécs i kamakoli.

V-KOROUNAJ
ali
V-DOLLÁRAJ

nájhitrej i nájbole rédnó, brezi szaksega. dojpótégne-nya plácsamo vő penezeposílanye tam prejk.

Za vlozbe 4 percentov interesa plácsamo.

Sifkárte odávamo na szakse liniže.

KISS EMIL
BANKOSZKAHIZSA

133 Second Ave. New York

Jedini zashtopnik Vograzke
Trzstvene Banke vu Pesti.

Jedini zashtopnik Vog. Kr. All.
Zseleznice Kárte-Kancelija.

Phone 1813

J. L. Agrest & Co.

Real Estate i Insurance
521 East Third Street
BETHLEHEM, PA.

Csi scsète hram ali zemlo küpi-
ti ali odati gori poisicite mené
i jazs vam dám tanács. Kak
lehko nájbokse küpíte ali odáte
Za ogeny zagvüsanoszti.

BELL PHONE 1839-W

VÖR POPRÁVLANYE
SPECIALISZT

DAVID SPILBERG

VÖRAR i ZLATÁR

407 EAST THIRD ST.
BETHLEHEM, PA.

J. Louis Bolich
Pogrobnik i Balzsamérar

10 E. 4th Street

Phone 803

733 E. 4th Street

Phone 1161

Primeni dobíte vszigdár nájhitrejse
vöobszlúzsávanye

Gda te vu potrejbcsini szemo pridte kmeni i
zadovolni te zmojim vöobszlúzsávanyom.

NAJDITE SZE ZVASIMI SZPOZNANCI
VU

NEW MERCHANTS HOTELI
BETHLEHEM, PA.

(4th & New Streets, South Side.)

Nájbokse vöobszlúzsávanye. — Primejrna cejna
W. E. HOCH, Lásztufk.

Vu potrejbnom vrejmeni eden ton vogelja
million dnévov i noucsi odvrné — Nase
vogelje je za obrambo prouti mrazi.

Ví esese pomlíte kaksá nevola je bila za vogelje
lajnszko zimou, — jeli de kaj bougse vu etom leti
tou ni eden nevej. Zakaj bi szí vzéli nepotrejbno
pripetjé? Edno pár tonov NASEGA VOGELJA
vu vasoj zemenici vász obráni od mraza i od nevar-
noszti vu zimi, ino vam hram priátelszko naprávi.
Eden ton od NASEGA VOGELJA je vées vrejdnó
kak pa millon füntov vrásztva.

BETHLEHEM COAL CO.

Third & Monroe Street — Phone 882

Automobil zagvüsa mér — právi Ford

Henry Forda previdejnye je
tou, ka automobilov povnozsa-
vanye je mirü obsztojécsnoszti
eden nájbole gvüsen zálog. —
Automobila i aeroplána pri-
sesztnoszti

Vées automobilov — menye
bojne. Automobil je mirü náj-
sztalnejsa zagvüsanoszti, tou je
Henry Ford pravo.

“Vu Zdrüzseni Drzsélaj
vees nega dalecsine i doszta
národov szinouvje zsvéjo tü
vu popolnoj mirovesini i pre-
razmejnyi”, je pravo automo-
bilszki krao, “ár nalehei lehko
vöpreminijo szvoje miszli ino
ideále. Vsesz tou sze pa lehko
zahváli vu prvom rédi automo-
bilov velkomi osznávlanyi, pa
nájmré na telko, ka po nyego-
vom previdejnyi bi zadosztnov
vnozsinov automobilami esese
vu Mexiki leko mér napravili.”

“Mirü zagvüsanoszti nájpo-
vidnejsi faktum je po mojem
previdejnyi automobilov raz-
sürjávanye — je pravo Ford
med véesim. — Csi de automo-
bil na telko razsürjeni i tak
zlejka k-nyemi pride vu Euro-
pi i Ázsiji tüdi, kak eti vu
Ameriki, te sze tam zsvouesi
národje tüdi prerazmijo med
zebov i kralouvje nedo mogli
bojne réditi, ár nyim národje
tou nedopüszti.”

“I bojne popolna odsztra-
nitev bode automobilov nájpo-
vidnejsa obládnoszti.”

“Pa gda sze zaesne osznáv-
lati automobilov indusztrijsa?”
— szo pítali Henry Forda.

“Ka gda sze zaesne i kama
de sze osznávlala automobilov
indusztrijsa? Proszim, vej pa
automobilov indusztrijsa vö
osznávlanye esese szamo zdaj
vzome zaesétek. Tecsász ne
mremo od “dopunyenoszti”
guesati, dokécs zadoszta mesz-
ta jeszte za novve automobile.
Tou de pa esese dugi cajt tak
trpelo.”

“Ini automobilov indusz-
trijsa de szlúzsila dobre prisz-
tojnoszti osznávlanye. Od me-
chanieski zsmésav sze je nam
zse poszrecislo rejtsi i masi-
nov pelanye csi dulse bole je
brezi nevarnoszti i véksega raz-
veszeljávanya. Nouvi masini
do vszi lezsejsi, ka naj pelanye
li lezsejse bode z-tém tüdi.
Vu vezdásnyem megnyenyi je
automobil fabrikanta glávno
goridánye tou, ka naj podzajé
szvetszki trzstveni plac.”

Po nyegovom previdejnyi

na krátko dalecsino letécsi ma-
sin nigdár nede tak vugoden,
kak automobil. Ali na dugo
dalecsino je persze letécseni
masini zagvüšana priszesz-
tnoszti. Pravo je tüdi Ford, ka
do automobilje esese falejsi,
kak szo zdaj. Ovák je pa cejlo
pripovedávanye brezi razme-
nya, stero je szamo záto guesao
ka je on te héresen “Henry
Ford”; automobil bojno zasztá-
vái, nouri gues, naj bi bole
guesao, ka sze neszmijo pükse
i stüki réditi, tak bi prvle za-
sztavili bojne ali z-tém nigdár
nej, csi vées automobilov bode
na szvejti.

Vogrszka pomoucs gla- düvajoucsemi Némsko- mi országi

Po pestinszkom glásenyi szo
na Vogrszkom országi vu ráz-
loesni tála póbéranye zaesnoli
za gladiivajoucse némece. Vées
pestinszki novin je póbéranye
zaesnolo z-onim cílom, ka za
vküprisévse penezé zsvi-
vis küpíjo i tiszto odposlejo vu
Némski ország. Zvöntoga szo
rázloesne dobrotivne akcijsz
nasztavili, stere namejnijo vu
Némskom országi bodoucse
sztrádajoucse vougre pomága-
ti.

Zsaloszen prikáz je tou po
neszrécsnoj szvetszkoj bojni,
vu stero szo porínoli neszmile-
ni potentátje ednouk blájzseni
i zmoszen Némski ország i zdaj
je prisziljeni na pomoucs od
priszpodobno na koudistvo
djánoga Vogrszskoga országa.
Toga tuzsnoga sztalisa krívei
bi mogli na gaoge pridti!

Jedini trzsci Aunt Polly i
divatni Stout Obüteli za
Zsenszke. — Nega tak velke
ali tak mále nouge, ka bi mí
nej mogoucsi bíli Obüteo
dati.

Velikoszt : 2½ do 12 numere
sürki i vouszki.

M. E. Kreidler
i Szinovje

NAJPOSTENEJSZA
OBÜTELI BAOTA
17 East Third Street
BETHLEHEM, PA.

Szaksi szlovenec naj
bode kotriga Szloven-
szkoga Drüstva!

Bridgeport, Conn. i Krajína

Zavüpavnik : Tkálecz István

92 Pine Street,

Bridgeport, Conn.

A. DUKA

F É L E
DOMANYE VRÁ-
SZTVO JE VSZE
ZRACSUNANO

POGLEDNITE DUKA
FÉLE CEJNNIK OD
DOMANYEGA VRASZ-
TVA!

— DUKA-FÉLE —
2-ga numera. ZSELEZNO SZTARO
VINO moucs dáva. szlabim krví
4-ta numera. REVOLATOR prouti
reumi.
7-ma numera. KÁRPÉTSZKI BORO-
VI MÉD, Duka-féle
PROUTI KASLI, ZA DECO.
8-ma numera. Za cerati tekoucnsica,
za ték réditi.
10-ta numera. Balzsam, prouti kasli,
gorzrascsenim.

Dobí sze vu A. DUKA poteki, 301 HANCOCK AVENUE,
Kúkeo Spruce Street, BRIDGEPORT, CONN.

Primeni dobíte küpiti vszigdár dobro i
frisko meszou

OSLAI ISTVÁN

SZLOVENSZKI MESZAR

208 Spruce Street, Bridgeport, Conn.

Telephone Barnum 5113

Vu mojoj groszszszkoj baoti dobíte vszigdár dobro
i rédnó vöobszlúzsávanye.

KORÉN JÓZSEF

181 Spruce Street, Bridgeport, Conn.

Rarzsürjáva sze plücsni beteg vu Ameriki

Po bojni je tou nájvéksi pogü-
beo. — Pazimo szí na zdrávje,
dokécs je nej keszno

V-Philadelphiji je Dr. Herbert
Old v-szrejdo na ocsivesznoszti
prineszo szvoje glásenyi, vu
sterom nájobprvim naprej dá,
ka je po bojnuszkom vrejmeni
nájvéksi pogübeo plücsni be-
teg. Dr. Old, koga je Mutual
Life Insurance Co. oproszila
gori na brodjávanye plücs be-
tega, je vöpokázao, ka vu
Zdrüzseni Drzsélaj vu zádnij

trej lejtaj mrtelnoszti 11 per-
centov je vuzsgánye plücs
pozrokivalo. Vu plücs vuzsgá-
nyi obetezsáni 10-60 percentov
merjé, po krepkoszti ládajou-
csesga beteg. Leta prvi stiri
meszeje szo nájbole nevarni :
v-tom vrejmeni obetezsá náj-
vees lüdi vu plücsnom betegi.

Alkoholne pítvine prejk
mere vszívanye, zdrávja za-
pücsenoszti, triid i nerédni máli
glíno znenkáva esloveesi or-
gánov prouti sztaneynja szpo-
dobnoszti i gáji kre plücs vuzs-
gánoszti nágibnoszti. Betega vö
zvrácsenyi vu nájvees pripet-
jej od toga viszi, csi vrácsitel
zadoszta rano gori szpozna be-
teg.

kálisa niscse nej zvedo tou delo: ka potem kak je
prislo med lüdsztvo, sze zlejka vönjide.

— Na példo ? — píta mouzs nemirovno.

— Táksi goszpon fiskáliske szo brbravi —
právi zenszka z-dojglédanyom — etomi pa tiszto-
mi je ovado zavüpano.

— Mama !... Száriesí Böske z-tákskov sztras-
nosztjouv, ka sze je esese zenszka szásznola, ali
náglo k-szebi prisévse právi :

— Trno zmejnjalisko szkriesanye, — véndar sze
vesis deklamálivati ?

— Zsena, — právi mouzs vmejsz — milújmo
Egerszegija.

— Pred mojav heserjouv bi lehko püsztó ká-
tanye, i naj sze ne vídim posztrásena od káranya:
ponouvim :

— Szamo pred menov nej, mama, — szkriesí
znouva dekla, — ráj odídem.

— Ka je tou ? — sze lékne na hesér gizdáva
vicispánocsa, — prókátorece sesémo bidti ?

— Mogoucse ! — právi dekla nakanyeno.

— Tak tou je vadlúvanye, goszpodicisina ! —
obramba je vées od nemáratnoga pripetjá.

— Ne tajim, mama, lühim toga esloveka.

— Zadoszta znam, idi vu szvojo hizso. — Za-
povej dekli i ona je bougajoucse odhájala, ali pri
dveraj je dönok nazáj glédala, ka esi de na ocsi-
nom obrázi vídla esemernoszti. Vicispán je z-sajná
livanyom glédao na dejte i gda szo sze dveri záprle,
— zsena za rokou prijévisi právi :

— Poumlis na tiszti véesér, gda je Egerszegi
vu víhéri odhája od nász ?

— Zakaj szpomínas mené rjvno na tiszti véesér ?

Bogá molim, — ersé dekla, — tou naj bode
moje zájenno vadlúvanye.

Obtrüdani mladénc je dekli na obímajoucse
rame nagnó nazáj glavou, — dekla pa na zrák glé-
davis, sze je zaesnola szkuziti ino obesisztsena od
vszáké gizdoszti i márnoszti, je hválo dála Bougi.

Irma je nazáj prisla z-szvojeja szlatkoga sáliva-
rya, zse je znála, ka je Egerszegi vu prebivalísesi i v-
ogradeseki, sütajoucs je prisla vu gouscsini na pr-
vejsz meszto. Náglo je sztánola, ka naj gléda tou
videjnye. Blejda gláva je tam poc-ívala dekli na ra-
maj, — dekla je esese itak na z-ívi zrák glédala,
szamo szo szkuzé guesale, ka hválo zdaj posle vu
zrák nyéno zahválnoszti, ár szo sze potí vküper naj-
sle.

Po túhoma sze je nazáj potégtnola, prejk je pris-
la na drügi sztrán, ka naj te szlatek szen ne zbüdi
gori. Pomali je hodila eszi i tá, ka naj sze na dugse
vitégne zaosztányenoszti, — na szlejdnye je pazlivo
naprej sla i vidoucse, ka sze je mladénc gori z-edná-
esio, tá je pribejzsala, podelila je obej szvojivi rokej
lübezívim, kak na nej pozábleni dén.

— Vasa prijátelkinya sztojí tü ! — Právi z-pri-
jaznívim cílanym Irma i dvei rokej vu nyuve prí-
mle. Moj blagoszlov na té zavézek.

— Ino gosztívanye ? — Píta Egerszegi na Bös-
ko glédavis.

— Právla szam, ka bi rávno vász tá nigdár nej
pozvála.

— Szam prídem. Vasa je obládnoszti.

Pred nazájodidenym je Irma krotko proszila
nyidva, Böske obínevsi, na mladénca zglédnevsi :

— Jeli nete szamí na szébe : eden na drügoga
de gizdávi ?

62 lejt sztároga goszlara 85 lejt sztara sneja

Z-goszlami je obládao Mrs. Schassen-o Mr. Trumbull. — Trno szta blájzsena.

Vu Pontiac, Mich. sze je zgoudilo, ka sze je Mrs. Polly Von Schassen pri szvojoj 85 lejt sztarosztu za mládo, za tak mládo esitila, ka sze nyej nej vnouzsalo preminoueso szoboto vu histvo sztoupiti. Ár je zse dvakrat vesinila tou, za gvüšno je vzela, ka ob trétjim tüdi trufi. Pa tüdi je trufila i blájzseni mouzs je nej drügi, kak 62 lejt sztarosztu Henry Owen Trumbull goszlar.

Te esüden pár je vu varas-kaj hizsi vó vzéo zsenidveno

dovoljenje, potem szta pri svájeri hitro priszégnoła eden drügomi vörnószto do szmrti.

Mrs. Von Schassen je burdosko hizso meja i tou burdoska hizso obdrži kak Mrs. Trumbull tüdi. Mouzs je privolo v-tou, ár potrdjáva, ka je nej bojazen za zseno.

Burdoske hizse vszi sztan-esarje szo bili pozváni na gosztivanye. Prisli szo Mr. Trumbull burdoske tüdi, ár je ou tüdi burdosko hizso meo i má. Pozvála szta viliesne dobre prijátele poprejk, steri szo doszta lejpi vör szpunili nyuvoga douma na porési po topli lejtni vecseráj, poszlühsavsi Mr. Trumbulla igranye.

Blájzsena sneja má esvetéro decé, sesznájset vnükov i sesztdvajszeti vnükecov. Té

szo nej pouzvali na gosztivanye. "Nigdar szo nej mogli trpeti tisztoza, steroga jasz lü-bim, Mr. Trumbull-a, — je právla sneja, — Prouti szo bilí nájnoz zsenidvi, ka bi pa te táksi iszkali na nasem gosztivanyi?"

Mrs. Trumbulla drügi mouzs je pred szedmi lejtaj mrou. Od tiszti mao je z-burda drszúnya zsivejla posteno. Nej je prineszla szramoto na deco, na vnüke, pa nanes nej na vnükece i tají, ka bi z-dajsnym esinejnyom prineszla.

"Dobra szakacsica je" — právi Mr. Trumbull i z-tém ovádi te sztári gourmand, ka zakaj je vzéo za zseno tou sztáro mamico.

Francuske szo dobro trztstvo zvézali z-Ruszami

Petrográdszka szovjetszka trztstvena szekcija je 2,500,000 dollárszko trztstvo zvézala z-ednov francuskov firmov. Francuska firma je konoupuo predívo küpila od ruszov.

SZMEJSNO CSTENYÉ

Z-detecsov pámetjov

Eden sztaris nisterni veešer po veešerji páta szvojega szini, steri zdaj drügo leto vu Higa School hodi:

— Pa ka sesés bidti, esi véksi bodes?
— Szoldák.
— I zakaj?
— Ka naj v-bojno idem sze bojivát.
— Vej te pa tam bujejo protivnieke.
— Ajaj, té pa jasz bodem protivnik.

Nakanyenoszt

— Rejszan szí vzemes tiszto sztáro dovico?
— Zakaj bi szí jo pa nej vzéo?
— Ka bos pa delao, naj ti ednouk zacsne guesati od prvejsega mozsá?
— Te páli jasz zacsne guesati nyej od pridouese moje zsené.

Dober odgovor

Zsena: Csi veešer domou pridés, zse sze zori.

Mouzs: Csi pa tí vgojdo gori sztánes, te zse poudné zvónijo!

Pittsburgh, Pa. i Krajína

Zavüpavnik: Markos István

940 Vista Street,

N. S. Pittsburgh, Pa.

Ideáliska zsenidev

Dvá mládíva esloveka sze nájdeta. Zse dugo szta sze nej vidla. Zguesávata szí.

— Kak szí kaj? Csüo szam, ka szí sze ozseno?

— Tak je.

— Lejpo zseno más?

— Trno lejpa.

— Mláda?

— Dvádvajszeti.

— Szpitávajoucsi na tou tak esiní, da bi kaj razmouzszyo med prztámi.

— No, i kak szí sze ozseno?

— ga páta.

— Te ov szkuma malo i právi:

— Edno munsjjszko fabriko szam douba za erbíjo. Trno sze bojim, ka szam sze z-lübéznoszt zseno...

Zádavek na blájzseni szitek

— Tak sze vídi, da bi tvoji mladozsenec malo glüpi bio, Julesika?!

— Isztina je i jasz zse zdaj tak kriesim na nyega, esi bi zse mouzs i zsená bíla.

Gouszt príde

— Rad bi bío, esi bi vütro tí kühala obed — právi mouzs.

— John príde eszi na obed.

— John, vej szí sze pa preminoueso nedelo szvado zsnym, pa szí ga zse pá eszi pouzvao!

— No, vej pa rávno záto. Naj szpozna tvojo hráno, stero tí száma szkúhas.

Nájvékse kastiganye

— Ka je nájvékse kastiganye, stero ednoga vu bigámiji zsivoucsiga mozsá doszégne?

— Nevém. No, povej.

— Tou, ka dvej punici má.

Doktorszka szkrivnoszt

— Ka povejs k-tomi, kak dobro ide Kelemen doktori.

— Ja, vej pa lehko nyemi dobro ide, da on vszígdar tákse vrásztvo naprej szpise, — v-sterom alkohol jeszte...

PODPÉRAJTE tiszte store, steri glasüjejo v-nasi novina!

SZLOVENC!

Podpérajte tiszte baotose, steri nász szlovene podpérajó. Tou szo tiszti, steri vu szlovenszki novinaj glasüjejo. Tou szo tiszti stori, stero nam nej potrejbno zoussedno porácsati, ár vu Pittsburghi zsivoucsi nási bratje szamí dobro znájo, ka vu tej glasüvajoucsi storaj za rédno cejno dobro blágo dobijo i szaksega szlovena prijaznivo vöobszlüzsávajo.

SZLOVENEK neszmi brezi szlovenszki novin bidti. Plácsajte naprej na nase novine!

Vi dobite primeni küpiti vszákse féle nájbokse Cigáre i Cigaretline, steri szo sztoza nájboksega dolána naprávleni. Jasz trzsím to nájprednyeje blágo, naprebéranye vu vszáksem iméni.

Tüdi vu toj nájlepsoj posztávi decinszko spilo dobite primeni küpiti.

FRANK EMBERSITS
923 Chestnut Street
N. S. Pittsburgh, Pa.

Primeni dobite ráj bokse blágo za rédno cejno. Pridte vu

S. MALLIN, Vörarszko bauto.

729 E. Ohio Street,

N. S. PITTSBURGH, PA.

Zimszka Pücsena Cejna pri PATZ-i

Nase blágo vu Moski i Pojbinszki Gvantaj je pri cejni trno zuizseno naj sze hitro vkraj odá.

Zdaj je vrejmen naj sze poszkrbíte za zimszko potrejbosino

Speciálnoszt!

Moskom za delo mocsne lacse.....\$1.85
Moski Piszani—Csarni Zgornjikaputje \$16.85
Pojbom z-dvojimi lacsemi Gvanti.....\$18.85
Pojbinszki fájnszki Zgornjikaputje.....\$8.85
Moski z-vune Union Gvanti.....\$1.85

Joseph Patz

MOSKOV I POJBOV BAOTA

829 East Ohio Street N. S. Pittsburgh, Pa.

F. N. HOFFSTOT, Szednik
T. W. FRIEND, Podszednik

GEORGE G. SCHMIDT, Peneznik
H. J. C. BREKER, Podpeneznik

Penezna Vrejdnoszt \$200,000.00

Cejlo Imánye \$350,000.00

NATIONAL BANK OF AMERICA

709-711 East Ohio Street

Pittsburgh, Pa.

Safe Deposit Box-e sze dobijo z-Arende

4% Interesa plácsa na sparavnoj sumi

PEOPLE MEAT MARKET

JOSEPH FELKÁR, Lásztnik.

Szlovenci, ki szí sesé dobro frisko meszou küpiti, on sze naj obrné vu mojo mesznico, gde sze dobi szákse féle frisko meszou za rédno cejno.

849-851 E. Ohio St., N. S. Pittsburgh, Pa.

Telefon Cedar 9529

Vszígdar dobro i rédno bodete vöobszlüzseni, esi pridete vu moj Hotel, ár primeni dobite tou náj-boukso blágo za nájrednejsio cejno.

Horvatski i Szlovenszki Hotel

Matt. J. Bestic, lásztnik

834 E. OHIO STREET N. S. PITTSBURGH, PA.

Naznanye dam vszem szlovencom, komi de potrejbno na Pogrobnika, on sze naj obrné kmeni, gde dobi náj bole postenejsio vö obszlüzsényi

JOSEPH A. PAPPERT, Pogrobnik.

711 Lockhart Street, N. S. PITTSBURGH, PA.

— 158 —

A P A.

Ka naj lüdsztvo menyé guesí, tou bi trbelo zapovedati prvle, ka naj doszta guesíjo.

V I C I S P Á N O J

Vicispánouci na velke esmére vármegyöva vu rokajicaj hodése lüdsztvo je poudrügi meszoe hodi na vicispánovo sztanoványe, ka naj szrdesno dobro zselejnye povej na razgláseno zsenidev, stero je on prisziljeni bio dvá cejliva meszeca tajiti, ino pri vszákem movejem dobrom zselejnyi je szník esüto, ár bi mouzs zavolo naprej vörazglásenoga glásza lehko zatájo privoljenoszt.

Dobro zselejoucsi szo sze postenyá popolno zavolilili eden cajt vicispána z-zadrzsávanyom, ár tiváristveni szitek má neskodlivo szumiese, stero eden máli pipe din razzsené. Szledi szo prisli szrsnyouvje, steri zavüpanoszt térgyajo i napádnejo mirovno metimico, ka naj od veséle vkraj poberejo to nej vesko lásznoszt.

Máli varaski szitek má million ouesi, million vüj, ino esi jeszte vu törmí vöra, stera zorja, poudné i noues po vorcani notri zglászi, — nisterni po tom znamejniji sze prebüdíjo, gyejo i dojlézsejo: esese esí süitajo na te szítka znamejnija, vüja nálezno poszlúsajo na szaksi glász, ka naj dnéva niti edno minuto ne dájo vüjti brezi núcanya.

Szo je pravo? Komi je pravo? Kak je pravo? Tou prouszno szpitávanye i z-doszta rejési vöpride pravica, — te szlatek falájések, steroga lüdjé na jezik vzemejo, kak szlaesec, stero je nej gyejsztvina i dönok ga zselejo.

Szöllösy-ja pred vrejmenom razgláseni gues je

— 159 —

razáj poszrejti nej bilou mogouese, glásze szledjávajoucsi szo z-dosztim pitanyom prisli do vretinszke blízšine, szamo tou szo nej znali dobre nagibrosztu lüdjé, ka esi je Szöllösy povedo prvle, ali fiskális? I tou nej vödopunyeno votlino je vöposzlej-dila klajfa, stera sze vu kvára radoszti kmi.

Gyálnoszt je prouti fiskálisi sepetala, — mi-losztnejsi szo Szöllösy-ja szpomínali ali vicispánouci, steroj je vendar prisztojnoszt bíla tou delo na oesivesznoszt prineszti, ka naj z-oesivesznosztjov zaopásza okouli zacsétek i z-toga naj nede pouti na nazájidejnje.

Z-vicispánom sze spájszati nej bilou mogouese, ino sész kédnov glászi raznásanye je nyemi do szlejdnye kaplice szpráznilo potrplivoszt. Prisli szo szrsnyouvje, — térgyali szo, ka naj zavüpanoszt vadlúje vze, vej szo nisterni pri Szöllösyi tüdi domá, ino edno pár esémernjejsi szrsnyouv je vadlúvájó, ka Szöllösyca i szin zse ne tajíta pridouese vküpsz-tanejnje.

Na tou je sztrejlo stük, Szijgyártó je k-zseni sou i je seseo znati, ka od koga na rátanye je ráziso te glász; ár pred nyegovim privoljenyom je nisee nej meo jusa, nej zszenszki, pa nej deklí peronti dati tomi deli.

Böske je pri materi bíla, ali nej je právla, — ino ráj bi bíla vönej kak pa pri esemerasztimi sztarisami.

— Nej jasz, pa nej nasa dekla je nej dála na tou zrok, — eresé zszenszka z-popolnov pravicev, — aneni sze je tüdi mrzilo i Szöllösycai szam písala, ka je vendar ona guesala komi, na stero je ona -tou odgoveríla, ka je od nyé zvön sziná i Egerszegi fis-